

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1977-1978

14 DECEMBER 1977

WETSVOORSTEL

**houdende maatregelen tot aanmoediging
van de vestiging van jonge zelfstandigen**

(Ingediend door de heren Wathélet en Maystadt)

TOELICHTING**DAMES EN HEREN,**

Op 31 december 1976 telden de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen in totaal 640 367 leden, van wie 495 151 hun activiteit als hoofdberoep uitoefenden.

Het aantal aangeslotenen die tot deze laatste groep behoren, daalt aanhoudend; dit blijkt uit de onderstaande tabel :

Datum	Aantal aangeslotenen
31 december 1970	570 254
31 december 1973	523 157
31 december 1974	512 226
31 december 1975	500 023
31 december 1976	495 151

Samen met die daling constateert men sedert 1970 een afname van het aantal « beginnelingen », ook al is hier sedert 1973 een stabilisatie merkbaar.

98 080 in 1970;
85 612 in 1973;
82 342 in 1975;
85 966 in 1976.

Steeds minder personen kiezen dus een zelfstandig beroep.

Tenslotte neemt het aantal zelfstandigen die aanspraak kunnen maken op een rust- en overlevingspensioen, bij voortdurende toe :

269 551 gerechtigden in 1970;
311 534 gerechtigden in 1973;
344 678 gerechtigden in 1974;
385 717 gerechtigden in 1975;
398 223 gerechtigden in 1976.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1977-1978

14 DÉCEMBRE 1977

PROPOSITION DE LOI

**prévoyant des mesures en vue d'encourager
l'établissement des jeunes indépendants**

(Déposée par MM. Wathélet et Maystadt)

DEVELOPPEMENTS**MESDAMES, MESSIEURS,**

Au 31 décembre 1976, les caisses d'assurances sociales pour travailleurs indépendants groupaient au total 640 367 affiliés dont 495 151 exerçant leur activité à titre principal.

Le nombre des assujettis principaux est en constante régression ainsi qu'il résulte du tableau suivant :

Date	Nombre d'assujettis principaux
31 décembre 1970	570 254
31 décembre 1973	523 157
31 décembre 1974	512 226
31 décembre 1975	500 023
31 décembre 1976	495 151

Parallèlement à cette régression du nombre d'assujettis principaux, on constate depuis 1970, et ce malgré une stabilisation depuis 1973, une régression des « débuts d'activité » :

98 080 en 1970;
85 612 en 1973;
82 342 en 1975;
85 966 en 1976.

On choisit donc de moins en moins une activité indépendante.

Enfin, la population indépendante bénéficiaire des prestations de retraite et de survie est en augmentation constante :

269 551 bénéficiaires en 1970;
311 534 bénéficiaires en 1973;
344 678 bénéficiaires en 1974;
385 717 bénéficiaires en 1975;
398 223 bénéficiaires en 1976.

Het gevaar bestaat dat een dergelijke ontwikkeling uiteindelijk een breuk teweeg brengt in het sociale evenwicht dat steunt op het naast elkaar bestaan van zelfstandigen en loontrekkenden.

Anderzijds doet die ontwikkeling zich juist voor op een tijdstip waarop de werkgelegenheid een voornaam punt van zorg is en het scheppen van werkgelegenheid in de sector van de zelfstandigen moet worden aangemoedigd. Iedereen is het er over eens dat de K. M. O.'s de hoeksteen vormen van ons bedrijfsleven en de krachtigste stimulans voor de werkgelegenheid : een reden te meer dus om het creëren van werkgelegenheden in de sector van de zelfstandigen aan te moedigen, aangezien die meestal de basis en de spil vormen van een nieuwe K. M. O. en derhalve de werkgelegenheid voor loontrekkenden verveelvoudigen.

Bovendien impliceert een nieuwe werkgelegenheid als zelfstandige bijna altijd een bijkomende privé-investering; nu is de stagnatie van de investeringen in onze huidige economische toestand bijzonder zorgwekkend.

Tenslotte vormt de daling van het totaal aantal zelfstandigen, welke gepaard gaat met de stijging van het aantal gerechtigden op rust- en overlevingspensioenen, een groot gevaar voor de financiële toestand van de sociale verzekeringsstelsels van de zelfstandigen, daar de last van die financiering steeds zwaarder gaat drukken op een kleiner wordend aantal actieve zelfstandigen.

Omwille van het sociale evenwicht, het totale werkgelegenheidsbeleid, de ontwikkeling van de K. M. O.'s waarvan erkend wordt dat zij een onmisbare factor vormen voor de economische opleving, mede ook omwille van de financiële toestand van de sociale verzekeringsstelsels der zelfstandigen, is het nodig die ongunstige ontwikkeling stop te zetten.

Dat kan gebeuren op twee manieren : zoveel mogelijk voorkomen dat zelfstandigen verdwijnen en het creëren van nieuwe werkgelegenheid in de sector van de zelfstandigen, vooral dan bij de jongeren, in de hand werken. Het onderhavige voorstel is vooral op dit tweede aspect gericht.

Hoe kan een en ander nu worden bevorderd ? Door de oorzaken weg te werken waarom jongeren steeds meer gaan aarzelen om een zelfstandige beroepsactiviteit te kiezen. Het is opvallend dat in bepaalde streken, sectoren waarin de werkloosheid onder de jongeren het meest gestegen is, tevens sectoren zijn waarin de nood aan zelfstandigen het hoogst is (schrijnwerkers, elektriciens, loodgieters...). Zij bezitten dus vakkenkennis, er is voldoende vraag, wat houdt hen dan nog tegen ?

Hier moet rekening worden gehouden met verschillende factoren :

1) de zelfstandige moet over een beginkapitaal beschikken. Het is duidelijk dat wanneer een jonge zelfstandige niet over een voldoend kapitaal beschikt, hetgeen vaak voorkomt, zijn mogelijkheden inzake kredieten uiteraard beperkt zijn, gelet op het feit dat hij slechts weinig waarborgen kan verstrekken;

2) hij die over een bepaald kapitaal beschikt, moet het investeren en de risico's ervan dragen. In ons recht bestaat de éénmansvennootschap nog niet, hetgeen meebrengt dat een zelfstandige zijn gehele bezit moet inzetten in zijn beroepsactiviteit. Slaagt hij niet in zijn beroep, dan kan hij zelfs niet rekenen op de uitkering van een levensminimum, waarop bijvoorbeeld een student die geen werk vindt, wel aanspraak kan maken;

3) wanneer een zelfstandige in het begin zijn beroep uitoefent, worden de sociale bijdragen berekend op grond van forfaitaire inkomsten, die in werkelijkheid niet altijd zijn verkregen. De sociale bijdragen die voortvloeien uit de aanswerving van een werknemer zijn onmiddellijk en in hun geheel eisbaar en even hoog als die van de laatste door een

Pareille évolution risque de provoquer à terme la rupture de l'équilibre social qui repose sur l'existence côte à côté d'indépendants et de salariés.

Cette évolution se manifeste d'autre part à une époque où l'emploi est une préoccupation essentielle et où la création d'emplois indépendants devrait donc être encouragée. Tous se plaignent actuellement à dire que les P. M. E. constituent le fer de lance de notre économie et le moteur le plus puissant de l'emploi; il s'agit là d'une raison supplémentaire d'encourager la création d'emplois indépendants qui constituent souvent la base, la cheville ouvrière d'une nouvelle P. M. E. et qui, dès lors, auront un effet multiplicateur sur l'emploi salarié.

De plus, un nouvel emploi indépendant implique presque toujours un investissement privé additionnel; or, on sait que la stagnation des investissements est particulièrement préoccupante dans la situation économique actuelle.

Enfin, la diminution du nombre global d'indépendants, allant de pair avec l'augmentation du nombre de bénéficiaires des prestations de retraite et de survie constitue un grave danger pour la situation financière des régimes d'assurances sociales des indépendants car le poids de ce financement repose de plus en plus sur un nombre réduit de travailleurs actifs.

L'équilibre social, la politique globale de l'emploi, le développement des P. M. E. reconnu comme élément indispensable du redressement économique et la situation financière des régimes d'assurances sociales des indépendants exigent donc que cette évolution défavorable soit stoppée.

Elle peut l'être de deux manières : empêcher au maximum les départs et promouvoir la création de nouveaux emplois indépendants, spécialement chez les jeunes. C'est à ce second aspect que s'attache la présente proposition.

Comment promouvoir cette création ? En s'attaquant aux raisons qui font que les jeunes hésitent de plus en plus devant l'indépendance professionnelle. Il est frappant de constater que, dans certaines régions, les secteurs dans lesquels le chômage des jeunes a progressé le plus sont aussi ceux où nous manquons le plus d'indépendants (menuisiers, électriciens, plombiers...). Ils ont donc les qualifications, le marché est suffisant pour les accueillir; dans ce cas, qu'est-ce qui peut encore les arrêter ?

Plusieurs éléments entrent en ligne de compte :

1) l'indépendant doit disposer d'un capital de départ. Il est clair que lorsque le jeune ne dispose pas d'un capital suffisant, et cela est évidemment fréquent, sa capacité d'emprunt est forcément limitée en raison du peu de garanties qu'il peut fournir;

2) celui qui dispose d'un certain capital, doit le « risquer ». La société unipersonnelle n'existe pas encore dans notre droit, ce qui implique qu'un indépendant engage tout son patrimoine dans son activité professionnelle. En cas d'échec, même le minimum vital, dont dispose par exemple l'étudiant sans emploi, n'est plus assuré;

3) au début de l'activité professionnelle, les cotisations sociales sont établies sur base de revenus forfaitaires qui peuvent ne pas être atteints dans la réalité. Les charges sociales résultant de l'embauche d'un travailleur salarié sont exigibles totalement et immédiatement au même taux que celles relatives au dernier travailleur salarié engagé par

grote firma in dienst genomen werknemer. Die twee factoren zijn naar verhouding een zeer zware last voor een beginnende kleine onderneming.

4) van een zelfstandige worden ten slotte niet alleen eigen technische kundigheden gevergd, maar bovendien ook beheerskwaliteiten, die niet noodzakelijk aangeboren zijn.

Dit wetsvoorstel voorziet in vier maatregelen, die elk bestemd zijn om de voornoemde hinderpalen enigszins uit de weg te ruimen :

1. de instelling van het vestigingssparen (artikelen 1 tot 5);
2. recht op een levensminimum wanneer de zelfstandige in zijn beheersopzet faalt (artikel 6);
3. een in de tijd beperkte vermindering van de sociale bijdragen als zelfstandige en van de werkgeversbijdragen bij aanwerving van werknemers (artikelen 7 en 8);
4. de mogelijkheid om tegen gunstige voorwaarden een beroep te doen op de diensten van de bedrijfsconsulenten van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand gedurende het eerste jaar van de bedrijfsactiviteit (artikel 9).

Commentaar bij de artikelen

Artikelen 1 tot 4 — Vestigingssparen

Het systeem van het woonsparen, waardoor eigendomsverwerving vergemakkelijkt wordt in ruil voor een spaarinspanning door de mogelijke eigenaar is bekend; het vestigingssparen gaat van dezelfde idee uit. Wanneer de kandidaat-zelfstandige zich de inspanning getroost om te sparen gedurende zijn opleiding, zijn leertijd of de drie jaren na zijn opleiding of zijn leertijd, kan hij een vestigingskrediet krijgen. Het verband tussen die inspanning en het krediet wordt nog versterkt door het feit dat het krediet een veelvoud van het gespaarde bedrag is.

Artikel 1 bepaalt wie partij is bij de overeenkomst inzake vestigingssparen :

enerzijds de Nationale Kas voor Beroepskrediet of welke andere financiële instelling ook die de bij koninklijk besluit te stellen voorwaarden vervult om bij dit soort overeenkomsten op te treden en daartoe erkend is door de Minister van Middenstand;

anderzijds de kandidaat-zelfstandige, die deze overeenkomst kan aangaan tijdens zijn opleiding of zijn leertijd.

Artikel 2 regelt de bijzonderheden van de overeenkomst inzake vestigingssparen :

a) het einde ervan. Het kan gebeuren dat het tijdens de opleiding en de leertijd bijeengespaarde bedrag ontoereikend is voor de vestiging van de zelfstandige, zelfs met het krediet waarop dit sparen hem recht verleent. Derhalve wordt bepaald dat de overeenkomst kan eindigen op om het even welk ogenblik tijdens de drie jaar na het einde van de opleiding of de leertijd;

b) de rente. Er wordt bepaald dat de rente die zal worden toegekend dezelfde is als die welke op de gewone spaarboekjes of de gewone depositobekjes wordt toegekend, verhoogd met een getrouwheidspremie wanneer deze niet automatisch in de toegekende rente is opgenomen.

De overige bijzonderheden van de overeenkomst worden door de contracterende partijen in gemeen overleg geregeld.

une firme de grande dimension. Ces deux éléments constituent des charges proportionnellement très lourdes pour une petite entreprise à ses débuts;

4) on exige enfin de l'indépendant qu'outre sa compétence technique propre, il ait des qualités de gestionnaire, qui ne sont pas nécessairement innées.

La présente proposition de loi contient quatre mesures, chacune destinée à lever quelque peu les obstacles précités :

1. l'instauration d'une épargne-établissement (articles 1 à 5);
2. le droit à un minimum vital en cas d'échec dans la gestion (article 6);
3. un allègement, limité dans le temps, des cotisations sociales d'indépendant et des cotisations patronales résultant de l'embauche de travailleurs salariés (articles 7 et 8);
4. un recours à taux réduit aux services des conseillers de gestion de l'Institut économique et social des classes moyennes pendant la première année d'activité (article 9).

Commentaires des articles

Articles 1 à 4 — Epargne-établissement

On connaît le système d'épargne-logement qui facilite l'accès à la propriété en contrepartie d'un effort d'épargne du propriétaire potentiel; l'épargne-établissement répond à la même idée. En contrepartie d'un effort d'épargne pendant sa formation, son apprentissage ou les trois années qui suivent la fin de cette formation ou de cet apprentissage, le candidat indépendant se verra accorder un crédit d'établissement. La relation entre cet effort et le crédit accordé est encore soulignée par le fait que ce dernier sera un multiple de la somme épargnée.

L'article 1 détermine les parties au contrat d'épargne-établissement :

d'une part, la Caisse nationale de crédit professionnel ou tout autre organisme financier remplissant les conditions fixées par arrêté royal pour prendre part à ce type de contrat et agréé par le Ministre des Classes moyennes à cet effet;

d'autre part, le candidat indépendant qui peut signer pareil contrat soit pendant sa formation, soit pendant son apprentissage.

L'article 2 règle les modalités du contrat d'épargne-établissement, c'est-à-dire :

a) son terme. Les sommes épargnées pendant la formation et l'apprentissage peuvent ne pas suffire à l'établissement, même avec le crédit auquel elles donnent droit. Aussi a-t-il été prévu que le terme du contrat pouvait se situer à un moment quelconque dans les trois ans qui suivent le terme de la formation ou de l'apprentissage;

b) l'intérêt. Il est prévu que le taux appliqué à l'épargne ainsi constituée sera celui appliqué aux livrets d'épargne ordinaires ou carnets de dépôt simple, augmenté d'une prime de fidélité lorsque celle-ci n'est pas automatiquement incluse dans le taux d'intérêt.

Les parties contractantes règlent de commun accord les autres modalités du contrat.

Artikel 3 bepaalt dat bij het einde van de overeenkomst en voor zover de spaarder zich werkelijk vestigt in een zelfstandig beroep dat overeenstemt met de opleiding of de leertijd die hij heeft doorgemaakt, hem een krediet zal worden verleend, dat maximaal een veervoud van het gespaarde bedrag is, verhoogd met de niet uitgekeerde rente. De Koning bepaalt welk veervoud voor elk zelfstandig beroep zal worden toegepast; het vereiste kapitaal verschilt immers van beroep tot beroep.

Het krediet wordt toegekend op grond van een door de kandidaat-zelfstandige ingediend dossier. De voorwaarden voor de toekenning van het krediet worden vastgesteld door de Koning.

Artikel 4 maakt het mogelijk de kostprijs van het aan de jonge zelfstandigen verleende krediet te verminderen door te voorzien in gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de verplichting tot bijdrage in het Waarborgfonds.

Artikel 5 bepaalt dat de investeringen verricht met gespaard kapitaal (eigen middelen) en geleend kapitaal alle voordelen zullen genieten toegekend bij de wetten van 24 mei 1959 en 30 december 1970 (kapitaalpremie, rentebonificaties enz.). Het systeem van het vestigingssparen mag niet tot gevolg hebben dat een van de voordelen die door de wetgeving op de economische expansie worden toegekend, vervalt.

Artikel 6 — Werkloosheidssuitkering

Dit artikel heeft tot doel de sociale gevolgen van de sluiting van de onderneming van de zelfstandige te verlichten door hem een bestaansminimum, dus een soort werkloosheidssuitkering, toe te kennen. De last die daaruit zal voortvloeien voor de Staat, is in feite niet nieuw. Indien de betrokkenen zijn onderneming niet had opgericht, zou de Staat hen immers werkloosheidssuitkeringen hebben moeten betalen na het beëindigen van zijn studies. Het is trouwens onbillijk dat degene die zich de moeite heeft getroost een onderneming te beginnen, een minder gunstig lot ondergaat dan indien hij helemaal niets had gewaagd.

De betrokkenen heeft slechts recht op werkloosheidssuitkering indien hij zijn bedrijf om economische of medische redenen staakt binnen vijf jaar na zijn vestiging. Die beperkingen inzake het ogenblik waarop en de redenen waarom het bedrijf wordt gestaakt, zijn noodzakelijk indien men de « ratio legis » van dit voorstel wil eerbiedigen. Dit laatste concretiseert immers de overigens door de Regering uitgesproken wil om bij voorrang de jeugdwerkloosheid te bestrijden.

Artikel 7 — Sociale bijdragen

Normaliter worden de sociale bijdragen, bij het begin van de uitoefening van een bedrijf, op grond van forfaitaire inkomsten berekend. Slechts na drie jaar worden ze naar de werkelijke inkomsten berekend.

Artikel 7 voorziet in een verlichting van de last van die bijdragen : volledige vrijstelling gedurende een eerste tijdvak van zes maanden en berekening van die bijdragen op grond van het laagste forfaitaire grensbedrag gedurende een tweede tijdvak van zes maanden. De Koning kan de duur van die twee tijdvakken wijzigen en zelfs een verschillende duur vaststellen naar gelang van de bedrijfstakken.

Artikel 8 — Werkgeversbijdragen

Dit artikel bepaalt dat de nieuwe zelfstandige gedurende zes maanden geen werkgeversbijdragen verschuldigd is voor de door hem aangeworven werknemers. Die vrijstelling heeft dezelfde strekking als de wet van 24 januari 1977 houdende

L'article 3 prévoit qu'au terme convenu du contrat et pour autant que l'épargnant s'installe effectivement dans une profession indépendante correspondant à sa formation ou à son apprentissage, un crédit lui sera accordé dont le maximum sera un multiple des sommes épargnées augmentées des intérêts réinvestis. Le Roi déterminera les multiplicateurs à appliquer pour chaque profession indépendante; les capitaux nécessaires varient en effet de profession à profession.

Le crédit sera octroyé sur base d'un dossier présenté par le candidat indépendant. Les conditions d'octroi du crédit seront fixées par le Roi.

L'article 4 permet de réduire le coût du crédit accordé au jeune indépendant en prévoyant la dispense totale ou partielle de la contribution au Fonds de garantie.

L'article 5 prévoit que les investissements réalisés à l'aide du capital épargné (fonds propres) et des capitaux empruntés bénéficieront de tous les avantages accordés par les lois des 24 mai 1959 et 30 décembre 1970 (prime en capital, bonifications d'intérêt, etc.). Le système d'épargne-établissement ne peut conduire à la suppression d'un des avantages quelconques prévus par les lois d'expansion économique.

Article 6 — Allocation de chômage

Cet article tend à parer aux conséquences sociales qu'en引aine pour l'indépendant la fermeture de son entreprise en lui accordant un minimum vital, une sorte d'allocation de chômage. La charge qui en résultera pour l'Etat ne sera que fictivement nouvelle. En effet, si l'intéressé n'avait pas créé son entreprise, l'Etat aurait dû lui payer les allocations de chômage accordées après les études. Il est d'ailleurs inéquitable que celui qui consent l'effort d'entreprendre, se retrouve moins bien loti que s'il n'avait rien tenté.

Ce droit à l'allocation de chômage n'existe que si la cessation d'activité a lieu pour des raisons économiques ou médicales, dans les cinq années qui suivent l'établissement. Ces restrictions quant aux motifs et au moment de la cessation doivent être prévues pour respecter la « ratio legis » de cette proposition. Celle-ci traduit en effet la volonté, d'ailleurs affirmée par le Gouvernement, de lutter en priorité contre le chômage des jeunes.

Article 7 — Cotisations sociales

Normalement en cas de début d'activité, les cotisations sociales sont calculées sur base de revenus forfaits. Ce n'est qu'après trois années qu'elles le sont sur base des revenus réels.

Cet article prévoit un allègement de la charge de ces cotisations : exonération totale pendant une première période de six mois et calcul sur base du plafond forfaitaire le plus bas pendant une deuxième période de six mois. Le Roi pourra modifier la durée de ces deux périodes et même fixer des durées différentes selon les secteurs.

Article 8 — Cotisations patronales

Cet article prévoit la dispense pendant six mois des cotisations patronales dues pour les travailleurs salariés engagés par le nouvel indépendant. La dispense a la même portée que celle prévue par la loi du 24 janvier 1977 portant dimi-

tijdelijke vermindering van de werkgeversbijdragen van sociale zekerheid ter bevordering van de tewerkstelling; het onderhavige wetsvoorstel beschouwt de eerst aangeworven werknemer of werknemers feitelijk als bijkomende of nieuw aangeworven werknemers in de zin van de wet van 24 januari 1977.

Artikel 9 — Steun voor de bedrijfsvoering

Dank zij dit artikel kan de nieuwe zelfstandige tegen een verminderde prijs (30 %) en gedurende een jaar een beroep doen op de bedrijfsconsulenten van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand. De diensten van die ambtenaren zijn bijzonder nuttig in de beginfase van de bedrijfsvoering; maar precies op dat ogenblik wordt er meestal van afgezien om de kosten zoveel mogelijk te drukken. De bij artikel 9 voorgestelde voorziening heeft tot doel de tijdelijke onverenigbaarheid van die twee doeleinden : een goed beheer en het drukken van de kosten op te heffen.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Een overeenkomst inzake vestigingssparen kan worden gesloten tussen, enerzijds, de Nationale Kas voor Beroeps-krediet of elke andere kredietinstelling die de bij koninklijk besluit te stellen voorwaarden vervult en daartoe erkend is door de Minister van Middenstand en, anderzijds, elke persoon die lessen volgt in het kader van de opleiding en de aanvullende opleiding tot ambachtelijke en handelsactiviteiten of elke andere door de Koning erkende opleidingscursus, of die gebonden is door een leerovereenkomst en aan het einde van zijn opleiding of binnen de drie daaropvolgende jaren over de nodige financiële middelen wenst te beschikken om zich als zelfstandige te vestigen.

Art. 2

De overeenkomst inzake vestigingssparen loopt ten einde uiterlijk bij het verstrijken van het derde jaar dat volgt op de beëindiging van de opleiding of de leertijd gedurende welke de overeenkomst werd gesloten.

De rentevoet is die welke door de medeondertekenende financiële instelling toegepast wordt op de gewone spaarboekjes of gewone depositoboekjes, verhoogd met een getrouwheidspremie van 0,50 % die toegekend wordt bij het verstrijken van elke periode van twaalf maanden volgend op de sluiting van de overeenkomst. Die premie is niet verschuldigd wanneer de medeondertekenende financiële instelling de premie automatisch in de rentevoet doorberekt.

De overige bijzonderheden van de overeenkomst worden in gemeen overleg tussen de ondertekenende partijen bepaald.

Art. 3

Op het einde van de overeenkomst en voor zover de spaarder zich als zelfstandige heeft gevestigd in een beroep dat overeenstemt met zijn opleiding of zijn leertijd, wordt hem tegen de door de Koning te stellen voorwaarden een krediet toegekend.

nution temporaire des cotisations patronales de sécurité sociale en vue de la promotion de l'emploi; la présente loi considère en fait le ou les premiers travailleurs embauchés comme des travailleurs supplémentaires ou nouveaux au sens de la loi du 24 janvier 1977.

Article 9 — Aide à la gestion

Cet article permet au nouvel indépendant de faire appel à un taux réduit (30 %) et ce pendant un an aux services des conseillers de gestion de l'Institut économique et social des classes moyennes. C'est notamment au début de l'exploitation que de pareils services sont particulièrement utiles; c'est aussi à ce moment qu'on y renonce le plus souvent pour limiter les charges au maximum. La mesure proposée à l'article 9 tend à faire disparaître l'incompatibilité momentanée de ces deux objectifs : bonne gestion et compression des coûts.

M. WATHELET
Ph. MAYSTADT

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Le contrat d'épargne-établissement peut être conclu entre d'une part, la Caisse nationale de crédit professionnel ou tout autre organisme de crédit remplissant les conditions fixées par arrêté royal et agréé, à cet effet, par le Ministre des Classes moyennes et d'autre part, toute personne qui suit des cours dans le cadre de la formation et du perfectionnement professionnel dans les métiers et négocios ou tous autres cours de formation reconnus par le Roi, ou qui est engagée dans les biens d'un contrat d'apprentissage et qui désire disposer au terme de sa formation ou dans les trois ans qui suivent, des moyens financiers nécessaires pour s'établir dans la profession d'indépendant qu'il s'est choisie.

Art. 2

Le terme du contrat d'épargne-établissement sera fixé au plus tard à l'expiration de la troisième année qui suit la fin de la formation ou de l'apprentissage au cours duquel il aura été conclu.

Le taux d'intérêt sera celui appliqué par l'organisme financier cocontractant sur ses livrets d'épargne ordinaires ou carnets de dépôt simple, augmenté d'une prime de fidélité de 0,50 % accordée à l'expiration de chaque période de douze mois suivant la conclusion du contrat. Cette prime n'est pas due lorsque l'organisme cocontractant l'inclut automatiquement dans le taux d'intérêt.

Les autres modalités du contrat sont déterminées de commun accord entre les parties contractantes.

Art. 3

Au terme du contrat d'épargne-établissement et pour autant que l'épargnant s'installe dans une profession indépendante correspondant à sa formation ou à son apprentissage, un crédit lui sera octroyé aux conditions fixées par le Roi.

Het maximumkrediet is een veelvoud van het gespaarde kapitaal, verhoogd met de wederbelegde rente. De Koning bepaalt de vermenigvuldigingscoëfficiënt voor elk zelfstandig beroep afzonderlijk.

Art. 4

De in artikel 1 bedoelde kredietinstellingen kunnen geheel of gedeeltelijk worden vrijgesteld van de betaling van een bijdrage in het Waarborgfonds tot dekking van de kredieten die zij aan de in artikel 1 bedoelde personen en voor het aldaar omschreven doel hebben verleend.

Op voorstel van het Comité van het Waarborgfonds beslist de Minister van Middenstand voor welk bedrag de vrijstelling geldt en op welke wijze zij wordt verleend.

Art. 5

Het bepaalde in de wetten van 24 mei 1959 en 30 december 1970 blijft van toepassing op de investeringen verricht met eigen middelen en op de investeringen verricht met kapitalen die ontleend zijn krachtens een overeenkomst inzake vestigingssparen.

Art. 6

Indien de zelfstandige om economische of medische redenen zijn bedrijvigheid staakt binnen vijf jaar na zijn vestiging, ontvangt hij werkloosheidsuitkering waarvan het bedrag en de toekenningsvoorwaarden door de Koning worden bepaald, tenzij de betrokkenen zich aan bankroet heeft schuldig gemaakt.

Art. 7

Gedurende zes maanden na de eerste vestiging als zelfstandige zijn geen sociale bijdragen verschuldigd. Gedurende de daaropvolgende zes maanden worden de bijdragen berekend op grond van het laagste forfaitair bedrag.

De Koning kan de duur van die perioden wijzigen.

Art. 8

Wanneer een werkgever voor de eerste maal en voor onbepaalde tijd een of meer werknemers aanwerft, is het werkgeversaandeel van de sociale-zekerheidsbijdragen betreffende werkloosheid, ziekte- en invaliditeitsverzekering, kinderbijslag en pensioenen niet verschuldigd gedurende de eerste zes maanden.

Van het genot van die bepaling worden uitgesloten de werkgevers die uitgesloten zijn van de toepassing van de wet van 24 januari 1977 houdende tijdelijke vermindering van de werkgeversbijdragen van sociale zekerheid ter bevordering van de tewerkstelling.

Art. 9

Gedurende een jaar na zijn eerste vestiging als zelfstandige kan deze laatste een beroep doen op de diensten van de bedrijfsconsulenten van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand. Die diensten worden hem tegen 30 % van het normale tarief aangerekend.

10 november 1977.

Le crédit maximum sera un multiple du capital épargné augmenté des intérêts réinvestis. Le Roi déterminera le multiplicateur pour chaque profession indépendante.

Art. 4

Les organismes de crédit visés à l'article 1 pourront être dispensés totalement ou partiellement du paiement d'une contribution au Fonds de garantie pour la couverture de crédits consentis aux personnes visées et pour les buts déterminés à l'article 1.

Sur proposition du Comité du Fonds, le Ministre des Classes moyennes décidera du montant de la dispense et en déterminera les modalités.

Art. 5

Les dispositions des lois du 24 mai 1959 et du 30 décembre 1970 restent applicables aux investissements effectués grâce aux capitaux propres et empruntés au terme du contrat d'épargne-établissement.

Art. 6

Si, pour des raisons économiques ou médicales, il cesse ses activités dans les cinq années qui suivent l'établissement, l'indépendant, sauf s'il est banquieroutier, bénéficiera d'une allocation de chômage dont le montant et les conditions d'octroi seront fixés par le Roi.

Art. 7

Pendant la période de six mois suivant le premier établissement dans une profession indépendante, les cotisations sociales ne seront pas dues. Pendant les six mois suivants, les cotisations seront calculées sur base du plafond forfaitaire le plus bas.

Le Roi pourra modifier la durée de ces périodes.

Art. 8

Lorsqu'un employeur engage pour la première fois et pour une durée indéterminée, un ou plusieurs travailleurs, la quote-part patronale des cotisations de sécurité sociale destinées aux secteurs chômage, assurance maladie-invalidité, allocations familiales et pensions n'est pas due pendant les six premiers mois.

Sont exclus du bénéfice de cette disposition, les employeurs exclus de l'application de la loi du 24 janvier 1977 portant diminution temporaire des cotisations patronales de sécurité sociale en vue de la promotion de l'emploi.

Art. 9

Pendant un an après le premier établissement dans une profession indépendante, l'indépendant pourra recourir aux services des conseillers de gestion de l'Institut économique et social des classes moyennes. Ces services lui seront facturés à 30 % du tarif normal.

10 novembre 1977.

M. WATHELET
Ph. MAYSTADT
G. VERHAEGEN
L. LENAERTS